

מסורת הש"ס

(א) לעיל כח. (ב) נפסחים סו: סו:י. עט. (ג) נפסחים סו: סו:י. (ד) נלקמן לג. (ה) נלקמן (ו) יומא לג. (ז) נשם לא. (ח) נלקמן מב. (ט) נשם מד. (י) נשם מה. (יא) נשם (יב) נשם: הו. (יג) ויקרא טז. (יד) שו"ץ לך כח. (טו) ויע"ע מו"ק פסחים סו: ד"ה ואין. (טז) ירושלמי סוף פ"ק דר"ה.

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל לאמר איש איש כי ידעה טמא לגפשו או בדרך רחקה לכם או לדתיהיכם וְיָשָׁה פָסוּחַ לָךְ;

במדבר י
2. וְכִי תִזְכְּרוּ וְזָכַרְתֶּם לְלִבְיָתָן לְיָדְכֶם וְתִזְכְּרוּהוּ: ויקרא יש ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וְכִי מַחֲזֶה על מחצה כרוב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ד"ה ואמר רב כהנא גרסינן. כאן הפ"ד ואח"כ מה"ד הא דר"ל וכו' כ"ל:

מוסף רש"י

רוב הנראה לעינים. כי זה יזכר מה (והפדוס עני' קל). **מאחר ששינוי רובו של אחד כמורה. ממילא שמעין רוב שנים בטעם, למה ששני גדלה רוב אחד בעוף כו' (ויומא לב).** ומירק אחר שחיטתו. וגמר כזה אחד שחיטה. לפי שאין קבלת הדם כשירה אלא צהבן גדול ואין למחר ולקבל (שם א'). על ידו. כשצילו כעל (כ"ט ג). קוף אדם על ידי עצמו, אי נמי על ידו לשון אחרי ופסוק לו, והרבה יש בספר עזרא (ממיה ג) על ידו הוסיף פלוגי את החומה (שם).

שיטה מקובצת

א] דכתיב איש איש כי יהיה טמא לנפשו איש ידחה לשני: ב] מכדי אעוף קאי וכו': ג] שחיטה לעוף קדשים המולק: ד] ברוב שנים שלא היה יכול לגמור ולמרק את השחיטה כולה: ט] ומירק כהן אחר את השחיטה הס"ד:

השוחט פרק שני חולין

כדי שחיטה אחרת. היינו שיעור שהייה: וגמרה. קס"ד צצהמה קאי דבעיף רוב שנים ומאי גמרה לשחיטה: ואי (א) **מחלה כרוב.** כיון דשהה צחאי אולא לה שחיטה והויא לה כפגומה צעלמא ואיטרפא לה צפסוקת הגרגרת אלא ש"מ אינו

בעינן: לא בעוף. דממה נפשך כשרה כדמפרש: הא **עבד** ליה רובא. ואיתכשרא מקמי שהייה: לא **עבד** ליה כלום. מעשה טרפה: **חלי קנה פגום.** בעוף: רוב הנראה **לעניים.** כלומר רוב גמור שהוא ניכר: **מה טרפה.** דאיכא מקומות טובא דמיטרפא צהו צמשהו כגון נקוצת הווטט והריאה והדקין: **בעינן רוב הנראה לעניים.** צמקומות שהזכר צהן רוב כגון צקנה"ט וצחוט השדרה': **שחיטה דעד דאיכא רובא לא מסכשרא.** דלפילו מאן דמכשר משום דקרי ליה רובא הוא וצמיעוטא כולהו מודו: **מחלה על מחלה כרוב.**

וטעורים עושין לעצמן צטהרה וטמאין עושין לעצמן צטומאה ולא מידחו לפסח שני כיחידין: **אינו כרוב.** ונחזין הטמאין לשני: **והסם מאי עטמא דרב.** הא צעלמא אחרת דלא הוי רובא: **דכסינ איש איש כי יהיה טמא.** ידחה לשני ופלגא נהי דרובא לא מיקרי מיהו מכלל יחידין נפקי להו ולא מידחו: **לדס הוא ריך.** לזריקה: **מליקתו כשרה מינעי** ליה. כלומר שאעוף אינעי ליה למימי מליקתו כשרה והדר ליתני אצהמה שחיטתה כשרה: **הא לא קשיא.** גבי **הדדי** תננה וכי סליק מצהמה נקט שחיטה: **אלא רישא.** כי תנא השוחט: **מכדי צבעוף קאי.** וכו התחיל להורות והכי סמן ליה שחיטה צבעוף קדשים המולק מינעי ליה: **ה"ג מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד** ולא גרסינן **אלא:** לא פסיקא ליה. ותנא מילתא דמישתמע צתרוייהו דכי משמע רוב כל אחד בעוף כשרה היכל דסגי צחד כגון חטאת הוי רובו ככולו והיכא דבעי תרמי הוי רוב כל אחד ככולו: **שפיר.** מש"ה פליגי רבנן עליה דכיון דלא החזירו וורידין אלא משום דס מה לי צשעת שחיטה ומה לי לאחר שחיטה: **אלא נקדשים.** היכי פליגי רבנן עליה: **הוא עצמו.** כל עצמה דעיקרה של שחיטת קדשים לדס היא לזריה: **טובא.** ללזונסס מוצהוהו ואמרינן לקמן מוצהוהו כמיז ויש אס למסורת תוצה משמע דלשוחט יחיד קאמר ולא לשנים מדלא כמיז מוצהוהו ומדכתיב הוסיף משמע נמי אונח שאף הוא יהא יחיד: **ואמר רב כהנא** גרסינן א. הא דר"ל צסדר יומא (דף לב): גבי הביאו לו לכ"ג את התמיד: קרלו. מפרשין הסם צרוב שנים שלא היה יכול לזלמרק ולגמור את השחיטה כולה לפי שכל עבודת יה"כ אינה כשרה אלא צו דכתיב צאחרי מותי וכפר הכהן אשר ימשח אותו והיה לריך

לאחר מהר את המזרק ולקבל הדס לפיכך חותך צו כדי הכשר שחיטה ומניחה וממהר לקבל: **ומירק.** כהן אחר צשחיטה: **על ידו.** צשצילו כמו (עירובין דף פב): מערב אדם על יד צנו וצחו צשצילס. ומפני ששנינו שס לריך למרק יכול לא מירק יהא פסול צנצדשים לא סגי צרוב שנים: לך. הוצרך לשנות כאן רוב אחד בעוף וכו' דרישא חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא משום קדשים. ופרכינן יכול לא מירק יהא פסול צתמיה הא ח"כ הויא לך הא מריקה עבודה צאדם אחר שלא צכ"ג ותניא כל עבודת יה"כ כו' צרייתא היא צשליה ורמיות וצ:]:

דמתניתין תני על בהמה ולא על עוף. אלא מכדי רישא דקאי אעוף דקתני השוחט אחד בעוף אי ס"ד בקדשים וכו': אלא מאי אחד רוב כל אחד ואחד וברין הוא דעולת העוף בעי למיתנא רוב שנים כיון דאיכא כו' משום הכי לא פטיק ליה דתני רוב אחד ומאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד: ופליגי רבנן דלא צריך לשחוט וורידין. אי אמרת בשלמא בחולין (דחלילי) שפיר דפליגי וכו' אלא תדע כיון דפליגי ברישא דבחולין (מירין). וקרצו כלומר ששחטו ומאחר ששחט בא אחר ומירק על ידו כלומר (שטיהר) [שגומר] אותה כלומר שקרן היה בתמיד של יומ"כ ולא היה מופנה הכהן שקרן לגמור השחיטה שהיה מבהר עצמו (להקטיר קטרת) [לקבל הדס]. יכול אם לא מירק אחר שיהא

השוחט פרק שני חולין

וא"ל הבא איכא רובא. וא"ת מאי קשיא ליה דכי אמר נמי הכא הכי אגמריה רחמנא למשה לא תשייר רוצא כלעיל הרי אין כאן רוב וטהורין וי"ל דתלוי הדבר צחשיצות דמשום דחשיב ליה מחלה כרוב שרי לעיל דיש כאן שיעור הכשר שחיטה וכאן נמי יש חשיצות מחלה

דינו כרוב: **דְּבֻרָּי עֲלָמא** מחצה על מחצה אינו ברוב. וא"ת דצפ"ק דעירובין (דף טז: ושס) פסקינן כרב פפא דאמר פרוץ כעומד מומר והיה נראה לחלק צין שאר איסורין צדצד התלוי צחיות אי לאו דמיימי עלה לעיל דתנור וגס תימה דצעירובין לא מיימי לה והנהו דמיימי התם לא מיימי הכא ושמא יש לחלק דהכא איסור וטומאה והתם לעינן מחיות ולא דמי: **אי"ש** נדחה ואין ציבור נדחין. תימה דצפ"ק דסנהדרין (דף טז.) גצי והולאת את האיש ההוא וגוי דרשינן איש ואשה אתה מוטיא לשעריך ואי אתה מוטיא כל השצט כולו לשעריך והכא לא ממעטי מאש אלא רוב ישראל וי"ל דהתם מלינו שחילק הכתוב צין יחיד למרוצס משום עיר צעלמא לעינן עיר הנדמת לפיכך מסתברא לחלק משום שצט ולומר דלא מיקרי איש ח"נ טוצא איש ואשה כמיז התס': **אב"ל** בחולין דצאו דאם הוא צריך אימא בפצנא סגי. והא דקמינ חלי אחד בעוף ואחד וחלי צצהמה שחיטתה פסולה היינו סיפא דלאירי צקדשים: **ומירק** אחר שחיטתו על ידו. מירק לשון גמר דלאמרינן צמדרס ט' מי שהחמיל צמזהו אומרים לו מרוב:

דלדס הוא צריך אימא לא תיסגי ליה ברובא עד דאיכא כוליה ואי אשמועינן קדשים משום דלדס הוא צריך אבל חולין דלדס לא צריך אימא בפלגא סגי ליה קמ"ל הי בחולין והי בקדשים אמר רב כהנא מיסתברא רישא בחולין וסיפא בקדשים ממאי מדקתני השוחט ואי סלקא דעתך רישא בקדשים המולק מיבעי ליה אלא מאי סיפא בקדשים שחיטתו כשרה מליקתו כשרה מיבעי ליה הא ל"ק איידי דסליק מבהמה תנא נמי שחיטתו כשרה אלא רישא מכדי על עוף קאי אי ס"ד בקדשים המולק מיבעי ליה רב שימי בר אשי אמר רישא בחולין מהכא דקתני אחד בעוף ואי ס"ד בקדשים הא איכא עולת העוף דבעי שני סימנים אלא מאי סיפא בקדשים רוב אחד בעוף הא איכא עולת העוף דבעי שני סימנין מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד וברין הוא דליתני רוב שנים כיון דאיכא חטאת דסגי ליה בחד סימן מש"ה לא פסיקא ליה רב פפא אמר רישא בחולין מהכא דקתני רבי יהודה אומר עד שישחוט את הורידין ופליגי רבנן עליה אי אמרת בשלמא בחולין שפיר אלא אי אמרת בקדשים ח"מאמי פליגי רבנן עליה ט' הוא עצמו לדס הוא צריך רב אשי אמר סיפא בקדשים מהכא דקתני ט' השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו כשרה השוחט דיעבד אין לכתחלה לא אי אמרת בשלמא ו'בקדשים היינו דלכתחלה לא משום דתני רב יוסף תוצה ישלא יהא שנים שוחטים זבח אחד ²תוצהוהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תוצהוהו כתיב אלא אי אמרת בחולין אפילו לכתחלה נמי ואף רשב"ל סבר רישא בחולין וסיפא בקדשים ו'דאמר רשב"ל מאחר ששינינו רובו של אחד כמוהו למה שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה לפי ששינינו ח"הביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטתו על ידו יכול לא מירק יהא פסול לכך שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה אמר מר יכול לא מירק יהא פסול אם

כמו (עירובין דף פב): מערב אדם על יד צנו וצחו צשצילס. ומפני ששנינו שס לריך למרק יכול לא מירק יהא פסול צנצדשים לא סגי צרוב שנים: לך. הוצרך לשנות כאן רוב אחד בעוף וכו' דרישא חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא משום קדשים. ופרכינן יכול לא מירק יהא פסול צתמיה הא ח"כ הויא לך הא מריקה עבודה צאדם אחר שלא צכ"ג ותניא כל עבודת יה"כ כו' צרייתא היא צשליה ורמיות וצ:]:

דמתניתין תני על בהמה ולא על עוף. אלא מכדי רישא דקאי אעוף דקתני השוחט אחד בעוף אי ס"ד בקדשים וכו': אלא מאי אחד רוב כל אחד ואחד וברין הוא דעולת העוף בעי למיתנא רוב שנים כיון דאיכא כו' משום הכי לא פטיק ליה דתני רוב אחד ומאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד: ופליגי רבנן דלא צריך לשחוט וורידין. אי אמרת בשלמא בחולין (דחלילי) שפיר דפליגי וכו' אלא תדע כיון דפליגי ברישא דבחולין (מירין). וקרצו כלומר ששחטו ומאחר ששחט בא אחר ומירק על ידו כלומר (שטיהר) [שגומר] אותה כלומר שקרן היה בתמיד של יומ"כ ולא היה מופנה הכהן שקרן לגמור השחיטה שהיה מבהר עצמו (להקטיר קטרת) [לקבל הדס]. יכול אם לא מירק אחר שיהא

כמ.

עין משפט נר מצוה

כב א מיי פ"א מהל' שחיטה הל"א ועיין לתם משנה סמנ עשין סג טו"ע ע יו"ד סי' כא סעי' ה:

כב ב מיי פ"ו מהל' קרנן פסח הל"ב:

כד ג מיי שס הל"א [ופ"ד מהלכות ציאת מקדש הלכה ט"ו]:

כה ד ה מיי פ"ד מהל' מעשה קרבנות הלכה ח:

כו ו ז מיי פ"א מהל' פסולי מוקדשין הל"ד [ה]:

כז ח מיי פ"ד מהל' עבודת יו"ב הל"א:

רבינו גרשום

ומשום הכי שהורין ולא אמרינן הכא מחצה כרוב אבל במקום אחר אמרינן מחצה כרוב. אמר רב פפא תרי רובי בחד מנא ליכא ט' וטהורים החלקים אבל במקום אחר אמרינן מחצה על מחצה כרוב: אי אמרת מחצה על מחצה כרוב איטרפה ליה בהמה ששהה ברוב הסימן דאי אמרינן דאינו חשוב כרוב לא איטרפא באותה שהייה ששהה בחצי סימן דאמרינן שעיינן לא חשובה התחלת שחיטה אבל אי אמרינן מחצה כרוב התחלת שחיטה היא: מי סברת בבהמה וחצי גרגרת כרוב לא בעוף כמה נפשך כלומר שכולה חזרי טענה היא ובניחוחא אמרינן כלומר באיזה עיין שאתה אומר היא (יש) כשרה כלומר אי מחצה על מחצה כרוב הא עבד ליה מחצה כרוב אי מחצה על מחצה אינו כרוב לא עבד לא כלום וכשרה דחשובינן כאין. אמר רבה שאני לעינן טריפה הכא בחצי קנה פגום דבעינן רוב הנראה לעינים: ומה טריפה שבמשוהו וכו' לעינן שחיטה דאינה כשרה עד דאיכא רובה לא כ"ש דאינה כשרה אלא ברוב ולא אמרינן מחצה על מחצה אינו כרוב. דאיתמר הרי שהיו כו' ורב אמר מחצה על מחצה כרוב הללו עושין לעצמן (אפ"י פסח ראשון) [בטומאה] וחללו עושין לעצמן (כלומר טהורים) [בטהרה] ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב כלומר שטהורין עושין פסח ראשון וטמאין עושין את שני ועכשיו מאי טעמא דרב דכתיב איש נדחה כלומר טמא רובא ואין צבור נדחים (וזו) ופירוש אחר [ישן] דרב אמר מחצה על מחצה כרוב וכו' כלומר וטמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני. ראשון לא דהוו להו טהורי' רוב ורובו לא עבדי בטומאה אלא בטהרה שני לא עבדי דמחצה טמא חשוב כרוב ורובא לא מירחי לפסח שני: הא לא קשיא איידי דמתניחין סליק מבהמה דקתני רוב אחד ורוב שנים בבהמה כלומר דבהמה יש סמך לשחיטתו כשרה ועכשיו ושחיטתו כשרה

וא"ת מאי קשיא ליה דכי אמר נמי הכא הכי אגמריה רחמנא למשה לא תשייר רוצא כלעיל הרי אין כאן רוב וטהורין וי"ל דתלוי הדבר צחשיצות דמשום דחשיב ליה מחלה כרוב שרי לעיל דיש כאן שיעור הכשר שחיטה וכאן נמי יש חשיצות מחלה דינו כרוב: **דְּבֻרָּי עֲלָמא** מחצה על מחצה אינו ברוב. וא"ת דצפ"ק דעירובין (דף טז: ושס) פסקינן כרב פפא דאמר פרוץ כעומד מומר והיה נראה לחלק צין שאר איסורין צדצד התלוי צחיות אי לאו דמיימי עלה לעיל דתנור וגס תימה דצעירובין לא מיימי לה והנהו דמיימי התם לא מיימי הכא ושמא יש לחלק דהכא איסור וטומאה והתם לעינן מחיות ולא דמי: **אי"ש** נדחה ואין ציבור נדחין. תימה דצפ"ק דסנהדרין (דף טז.) גצי והולאת את האיש ההוא וגוי דרשינן איש ואשה אתה מוטיא לשעריך ואי אתה מוטיא כל השצט כולו לשעריך והכא לא ממעטי מאש אלא רוב ישראל וי"ל דהתם מלינו שחילק הכתוב צין יחיד למרוצס משום עיר צעלמא לעינן עיר הנדמת לפיכך מסתברא לחלק משום שצט ולומר דלא מיקרי איש ח"נ טוצא איש ואשה כמיז התס': **אב"ל** בחולין דצאו דאם הוא צריך אימא בפצנא סגי. והא דקמינ חלי אחד בעוף ואחד וחלי צצהמה שחיטתה פסולה היינו סיפא דלאירי צקדשים: **ומירק** אחר שחיטתו על ידו. מירק לשון גמר דלאמרינן צמדרס ט' מי שהחמיל צמזהו אומרים לו מרוב:

דלדס הוא צריך אימא לא תיסגי ליה ברובא עד דאיכא כוליה ואי אשמועינן קדשים משום דלדס הוא צריך אבל חולין דלדס לא צריך אימא בפלגא סגי ליה קמ"ל הי בחולין והי בקדשים אמר רב כהנא מיסתברא רישא בחולין וסיפא בקדשים ממאי מדקתני השוחט ואי סלקא דעתך רישא בקדשים המולק מיבעי ליה אלא מאי סיפא בקדשים שחיטתו כשרה מליקתו כשרה מיבעי ליה הא ל"ק איידי דסליק מבהמה תנא נמי שחיטתו כשרה אלא רישא מכדי על עוף קאי אי ס"ד בקדשים המולק מיבעי ליה רב שימי בר אשי אמר רישא בחולין מהכא דקתני אחד בעוף ואי ס"ד בקדשים הא איכא עולת העוף דבעי שני סימנים אלא מאי סיפא בקדשים רוב אחד בעוף הא איכא עולת העוף דבעי שני סימנין מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד וברין הוא דליתני רוב שנים כיון דאיכא חטאת דסגי ליה בחד סימן מש"ה לא פסיקא ליה רב פפא אמר רישא בחולין מהכא דקתני רבי יהודה אומר עד שישחוט את הורידין ופליגי רבנן עליה אי אמרת בשלמא בחולין שפיר אלא אי אמרת בקדשים ח"מאמי פליגי רבנן עליה ט' הוא עצמו לדס הוא צריך רב אשי אמר סיפא בקדשים מהכא דקתני ט' השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו כשרה השוחט דיעבד אין לכתחלה לא אי אמרת בשלמא ו'בקדשים היינו דלכתחלה לא משום דתני רב יוסף תוצה ישלא יהא שנים שוחטים זבח אחד ²תוצהוהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תוצהוהו כתיב אלא אי אמרת בחולין אפילו לכתחלה נמי ואף רשב"ל סבר רישא בחולין וסיפא בקדשים ו'דאמר רשב"ל מאחר ששינינו רובו של אחד כמוהו למה שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה לפי ששינינו ח"הביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטתו על ידו יכול לא מירק יהא פסול לכך שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה אמר מר יכול לא מירק יהא פסול אם

כמו (עירובין דף פב): מערב אדם על יד צנו וצחו צשצילס. ומפני ששנינו שס לריך למרק יכול לא מירק יהא פסול צנצדשים לא סגי צרוב שנים: לך. הוצרך לשנות כאן רוב אחד בעוף וכו' דרישא חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא משום קדשים. ופרכינן יכול לא מירק יהא פסול צתמיה הא ח"כ הויא לך הא מריקה עבודה צאדם אחר שלא צכ"ג ותניא כל עבודת יה"כ כו' צרייתא היא צשליה ורמיות וצ:]:

^[א] נראה דצ"ל והלכך דאי לאו דאי"א לנמסם היו מטהרין החלקים

מסורת הש"ס

(א) פסחים סג., (ב) פסחים סד. דף עג.ג; (א) לקמן קיז.; (ד) ויעין חוסי' ערכין ד. ד"ה ולא חוסי' חוסי' סז. ד"ה רב אשי, (ס) גלעיל יט.ג; (ו) לקמן עמוד ב.; (ז) שמואל ד., (ח) ודברים טז., (ט) ויעין חוסי' צ"ק טו. ד"ה שחיטה, (י) ופרשה בנהלותי סימן קכד.



תורה אור השל"ם

1. חזן שחוט לשונם מרקה דבר בפיו שלום את רעהו ידרב ובקרבו ישים ארבו: ירימיהו ט ז



גליון הש"ס

תוס' ד"ה והתנן וכו' אין המבשנה כן וכו'. י"ל דמתניתין הוא פ"ה מיג דמעילה דעמימיהו דרענן משום דמפרסכ' דרב העמדה והערכה. עיין בכ"מ פ"ה מה' איסורי מוצא: בא"ד אלא לא מושגת בבליהו. עיין לקמן דף ע"א חוסי' ד"ה צנינ. ובצ"ק ע"א חוסי' ד"ה שחיטה שאל"ר. וספ ע"ב חוסי' ד"ה בשחט. וענינן ד ע"א חוסי' ד"ה ולא:



מוסף רש"י

ובמועד לשמו פטור. נתנן הפסח אס לשמו שחטו לפסח על החמץ פטור מלא תשחט. דפסח שלא צומט לשמו פסול והוא לה שחיטה שאינה ראויה (פסחים טג.). שלא לשמו. אלא לשם שלמים, חייב. לכהי' קאי ויחא לה שחיטה ראויה וחיב משום לא תשחט כבדי לאו דלא יראה ולא ימצא ואיכא מלקות נמי דשחיטה (שם). הא חתמא פטור. מלא תשחט, דלמחרת כל כמה דלא עקר ספ פסח מיניה הוא פסח ושחטו בשאר ימות השנה ופסול השחיטה שאינה ראויה הוא (שם טו.). בעי עקירה. ולא אמרינן תמיהא שלמים הוא, ולשון צנינא הוא, כלומר ששנינן לה מהכא או לא (שם). נזרקה מפיו חבורה. כולס הווי דנדר וז' לחוקותי מתני' דמשמע דבעי למעקר שס פסח מיניה, כגון שהיו צנינו טמאין גלגדנעט עשר דקמתיה לשם פסח שני קאי משום הכי בעי עקירה (שם). מפורעת. מגולה ונכרת, כמו (מנדרב ה) ופרט את ראש האשה (לעיר יס.). ב' ארוחין בסבין ושרטוין. צהמה אחת (לקמן ל.).



שיטה מקובצת

א] וכי תימא בעי העמדה והערכה והתנן. ג"ב ע"י חוסי' ערכין דף ד ע"א:
ב] מראשו ועטפו בסודר אחר. ג"ב גי"א וגמרה:
ג] ש"מ מדקרי ליה זבח פסול: ד] וחור והתחיל לשחוט למטה או למעלה כגון שלא שהה שיצור שהיה בין חתיכה לשחיטה. כן מצאתי בבליין רש"י כתי' ישר:

סמימאה.

ורגילים התנאים לסדרן במשנה בלשון סתם והאי סתמא דמוצח הוא נמי אמרה וגמרא גמיר לה ר' יוחנן מרביה דהא ר' אלעזר

אמרה: **זבח אחד**. ולרצנן ליפלוג. ועוד לר' אלעזר גופיה ליפלוג

כגון דשחטה חד גזרזא צתרי סודרי שבאמנע שחיטה בל חברו ונטל סודרו מפליג ש"מ תרווייהו מיטמו דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף: אלא. לא מתרן כרז יוסף אלא הכי תרין דמנא צפרה פסולה אינטירין ליה לפלוגי ולאשמועינן דלע"ג דנפסלה מיהו קודם פסולה חורת פרה עליה והעסקין בה נעמאוו ובהכשרה לא חש לאורויי אי ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף אי אינה אלא לבסוף: **ובמועד לשמו פטור**. בשוחט הפסח על החמץ קאי בצרק תמיד נשחט (פסחים סג.). ומרבינן חסם [סד.] לשאר זכחים ששחטן בצפסח על החמץ שזוקה עליהן משום לא תשחט על חמץ^א וקאמר ר' שמעון שהשוחט פסח בתוך המועד כגון שאבד צארצעה עשר והקריב אחר תחתיו ונמצא הראשון במועד ושחטו לשמו על החמץ פטור דהא זבח פסול הוא דלא חוי שלא צומנו לשמו: **שלא** לשמו.

דשחטו לשם שלמים: חייב. דפסח לאחר זמנו קרב שלמים וזה שנשחט לשלמים זבח כשר הוא ונדקתי שלא לשמו חייב מכלל דרישא דקתני לשמו פטור היינו דשחיטה סתמא וסתמא קרי לשמו דאי לשמו דוקא קאמר הא סתמא חייב קשרא סיפא דלא מחייב ליה אלא בשלא לשמו בדהיא. וגרסינן והיונן בה טעמא דשלא לשמו הא סתמא פטור: והיונן **בה**. כסתמא אמאי פטור: **הא סתמא שלמים הוא**. דנפקא לן מוצחנת פסח לה' אלהיך לאן ובקרי^ב דמותר פסח קרב שלמים בצפסחים (דף ע. ע.) ובצמחות (דף פג.). ובזכחים צפ"ק (דף ט.). **ש"מ**. מדקרי ליה ופסול דפסח בשאר ימות השנה בעי למיעקר שס פסח מיניה וכל כמה דלא עקר פסח הוא וכי שחט ליה שלא צומנו הוי פסח פסול ומיפלג פליגי בה בצפסחים (דף עג.): **וא"ר חייא בר גמלא נזרקה**. נטבזה וכו' שאני משיב מפיו חבורה ואמרו לעולם לא בעי עקירה והאי דמשמע דבעי עקירה: **כגון שהיו צנילים**. בצפסח ראשון טמאי מתים ופסח זה לא נדחה מחמת איבוד אלא מחמת צנילים שנדחו מחמת טומאה לפסח שני והאי פסח חוי ליקרב צאיר הלכך בעי עקירה: **אי אמרת בשלמא ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף אפשר ליה כסתמא שחיטה**. דקמתיה הוי לפסח דמתלת שחיטה גמיר אלא גמר שחיטה לאו פסח הואי לכיוון דשחט ביה פורתא ולא איחוי לשהוייה לפסח שני אידחי ליה מפסח וכיון דלא חוי לפסח הא אמרת דלשלמים קאי וגמר שחיטה דיידיה לשלמים הוא ובפורתא קמא לא איפסל משום שחיטה פסח שלא צומנו דהא אינה לשחיטה אלא לבסוף: **לשם פסח קא שחט** לא נצאנת לחולין שאין לך מוס קצוע גדול מזה ודמיו לפסח וכיוון דחוי לדמי פסח סתם שחיטה דיידיה כולה לפסח: **וכי סימא**. אין קדשים נספדין בלא העמדה והערכה כדכתיב (ויקרא ס) והעמדת את הבהמה לפני הדין והעריך הבהן אותה וזו אין יכולה לעמוד על רגליה: **בשנים ושלושה מקומות**. שחמן כלן יוזחור והתחיל לשחוט למטה או למעלה: **מגולה** ונכרת דהיינו צמקוס אחד: **חזן שחוט**. שחיטה דומיא דחזן שאינו חומץ צב' מקומות: **צ' אוהוין צפנין**. קס"ד צב' סבינין אחד למעלה לצד הראש ואחד למטה לצד החזה: **צפנין אחד**. ומאי אחד למעלה ואחד למטה דנקטי סבינא צאלכסון: **אי הכי**. לשון קושיא הוא:

השוחט פרק שני חולין

ל.

והיונן בה טעמא דשלא לשמו הא סתמא פטור. כך היא גירסת הקונטרס וקשה דלדדייק מסיפא יתרוק מרישא איפכא טעמא דלשמו הא סתמא חייב אלמא דלא בעינן עקירה וצרכו ספרים ישנים גרסינן והיונן בה לשמו אמאי פטור פסח בשאר ימות

השנה שלמים הוא ש"מ בעי עקירה פ"י דאי סתמא לא בעי עקירה א"כ סתם הוי שלמים וכשר כששחטו לשם פסח מידי דהוה אשלמים ודאי ששחטן לשם פסח דכשרין: **בדבאי פסח מי אידחי**. ואס תאמר ממה נפשך אידחי גס מדמי פסח דמכי שחט פורתא אינה ראויה לפדות אלא לכללים ואין פודין קדשים להאכילן לכללים ואס לאחר פדיון גומר שחיטתו אס כן הויה לה חולין צעורה ואסורה צאכילה וי"ל דמיד אחר פדיון יוליאנו חוץ ויגמרו שס שחיטתו: **והתנן שחט בה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכסת הרי היא בחיה לבב דבריה**.^א אין המשנה כן צשוס מקוס אלא דדייק לה מתניתין דהעור והיוטב (לקמן קיז): דתנן השוחט צהמה טמאה לעובד כוכבים ומפרכסת מטמאה טומאת אולתין.^ב אכל כ" טומאת נבלות.^ג **השוחט בשנים או בנ' מקומות**. פירש צקונטרס חתך כאן וחזר והתחיל לחתוך למעלה או למטה וקשה דאס אין רוב צמקוס אחד הלא שחיטתו כשרה ואס יש רוב צמקוס אחד א"כ שחיטה מפורעת היא וי"ל דלע"ג דיש רוב צמקוס אחד לא הוי שחיטה מפורעת דבשלא נחתך הסימן לא למעלה מצינן השחיטה ולא למטה אז הויה שחיטה מפורעת דצית השחיטה מיזרוח רווח אכל כשנחתך למעלה או למטה לא מיזרוח ואינה מפורעת וכי פריך משנים אוהוין צפנין ושחטין לא הוי מצי לשנויי דהתם כששחט כל אחד רוב והרי היא מפורעת דמ"מ כשקדם האחד שחט רוב וחצירו לא שחט עדיין אלא מיעוט אינה מפורעת הדלא ומתכשרא כגסם חצירו גמר הרוב ובשאלמות דרב אחאי^ה מפרש צ' או ג' מקומות כגון שכל אוהן מקומות בדיקף של סימן כגון שחתך צבי צביצ צביצ אחר מעט וכלן שחט צטצנת אחת צקנה ויכולא צו צושט וצין הכל יש רוב ועוד פירש צשאלמות שאפילו חתך מיעוט הקנה למעלה לצד העור וחזר ושחט מיעוטו למטה לצד אחר זה שלא כנגד זה דכשרה כיון צצין הכל יש רוב ורצינו חננאל

למטה וקשה דאס אין רוב צמקוס אחד הלא שחיטתו כשרה ואס יש רוב צמקוס אחד א"כ שחיטה מפורעת היא וי"ל דלע"ג דיש רוב צמקוס אחד לא הוי שחיטה מפורעת דבשלא נחתך הסימן לא למעלה מצינן השחיטה ולא למטה אז הויה שחיטה מפורעת דצית השחיטה מיזרוח רווח אכל כשנחתך למעלה או למטה לא מיזרוח ואינה מפורעת וכי פריך משנים אוהוין צפנין ושחטין לא הוי מצי לשנויי דהתם כששחט כל אחד רוב והרי היא מפורעת דמ"מ כשקדם האחד שחט רוב וחצירו לא שחט עדיין אלא מיעוט אינה מפורעת הדלא ומתכשרא כגסם חצירו גמר הרוב ובשאלמות דרב אחאי^ה מפרש צ' או ג' מקומות כגון שכל אוהן מקומות בדיקף של סימן כגון שחתך צבי צביצ צביצ אחר מעט וכלן שחט צטצנת אחת צקנה ויכולא צו צושט וצין הכל יש רוב ועוד פירש צשאלמות שאפילו חתך מיעוט הקנה למעלה לצד העור וחזר ושחט מיעוטו למטה לצד אחר זה שלא כנגד זה דכשרה כיון צצין הכל יש רוב ורצינו חננאל

פירש צ' או ג' מקומות כגון רוב הקנה למעלה ורוב הושט למטה ולפירושו לא משכחת שלשה מקומות: **בתיב רבי אלעזר שנים אוהוין בסבין ושוחטין**. לפירוש רצינו חננאל והשאלמות לא בעי לשנויי דהכא כששחט האחד הרוב דהא משמע שהשחיטה כשרה על ידי שניהם: **דלמא סמכי אהרדי ויא עבדי רובא**. לפירוש הקונטרס כל אחד לא ישחוט רוב ולפירוש השאלמות צין שניהם לא יעשו רוב:

למדתנו

ראוי הוא לימכר קודם גמר שחיטה וכויון דחוי לדמי פסח סתם שחיטה דיידיה כולה לפסח: **ההוא חתך ויחזור והתחיל לשחוט למטה או למעלה: מפורעת**. מגולה לצד אחד זה שלא כנגד זה דכשרה כיון צצין הכל יש רוב ורצינו חננאל

שמא

עין משפט ונר מצוה

ל' א מ"י פ"ה מה'ל' פסולי המוקדשין ה"ה:

ל' ב מ"י פ"ה מה'ל' ערכין וחמיון ה"י"ב סמג עשין קל"ג:
ל' ג מ"י שס ה"י"ג ופ"צ מה'ל' שאר אבות הטומאה ה"ל"א:
ל' ד ה' ז מ"י פ"ב מה'ל' שחיטה ה"י"י סמג עשין סג טו"ע י"ד סי' כה ע"י ג:



רבינו גרשום

אלעזר דאמר דאניה לשחיטה אלא לבסוף לפלוג בהכשירה דפרה כגון דשחטה חז גברא בשני סודרין כלומר כששחט סימן ראשון היה עטוף סודר אחד וכששחט סימן אחר נחטפף בסודר אחר דסודר קמא לא מטמא וסודר בתרא מטמא דאניה לשחיטה אלא לבסוף: לא לעולם אניה לשחיטה אלא לבסוף. אם תקשי לך מפני מה לא פליגי בזה ששניין בפסול דפרה קא מיירי וכו': אותיב רב אידי בר אבאי דהפריש אחר תחתיו ונמצא במועד נעל החמץ לשם פסח פטור שפסח פסול הוא שלא לשמו ששחטו לשום שלמים על חמץ חייב דמארבעה עשר ואילך כשמתחיל תמיד של בין הערבים אין שוחטין שום זבח על חמץ אפי' תמיד ואפי' שלמים. שמינת מיניה פסח בשאר ימות השנה בעי עקירה כלומר דלא חשוב שלמים אפי' עקר שמו מפסח ושוחטו לשום שלמים ולפיכך פטור [דהוי כמון ששחטו לשמו ולא חשוב שלמים אלא פסח פסול ששכר עבר זמנו של פסח ופסח אינו דכי האי גונאא פסח שאבד והפריש אחר תחתיו ונמצא במועד דלא בעי עקירה דבלא עקירה חשוב שלמים ואמאי פטור כי שחטו על חמץ ואמר ר' חייא בר גמלא אמר רב נזרקה מפיו חבורה וכו' כלומר אמרו בחבורה רב רבנן כגון שהיו בעלים טמאי מתים כלומר לאו כדסברינן דחבורה דאבד פסחו והפרישו אחר תחתיו ונמצא במועד ושחטו על חמץ לשמו פטור דהוא ודאי חייב דחשוב שלמים בלא עקירה אלא כגון שהיו בעלים טמאי מתים ונדרחו לפסח שני דסתמא לשמו פטור ואי לפיכך פטור: ואי אמרת אינה לשחיטה אלא לבסוף כיון דשחט בה פורתא אידחי ליה מפרסח כלומר אידחי ליה מפסח שני שאין יכול להשאירו עד אייר ששכר התחיל לשוחטו ואין חשוב פסח ואידך סימן הא כי קא שחט שלמים קא שחט ומחייב אלא ש"מ מדחוינן דפטור דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף לפיכך כי התחיל לשחוט קבע ליה לפסח ולפיכך הוא ליה פסח פסול ופטור. א"ל אבוי נהי דאידחי ליה מפסח כר כלומר א' אפי'

אינה לשחיטה אלא לבסוף ואי אמרת אידחי ליה מפסח נהי דמפסח מידיה מדמי פסח מי מידיה יכול למוכרו שחוט והדמים יהיו ואיין לפסח שני לפיכך פטור דחשוב פסח פסול ולא שלמים וכי תימא בעי העמדה והערכה כר יאמר יכול לפדותו בדמים אפי' כשחט בה שנים או רוב שנים כר כלומר ויכול להעריך לפדותו (כלומר) ומצינן לימיר דמדמי פסח (מי מידה) [לא נדחה] ולפיכך פטור: השוחט בשנים ובשלישה מקומות כגון בענין זה שחיטה אלכסונית: שני חזן שחוט למטה מה חזן שהוא ישר ואינו עקום אף שחיטה בעינן דהתא מפורעת. מתיב ר' אלעזר שנים אוהוין בסבין שנים אוהוין ב' סבינין (כלומר) כל אחד ואחד סבינו בידו ושוחט אחד קנה כלפי הראש והו למעלה ואחד ושט למטה מאותה שחיטה ששחט חברו בקנה שחיטה כשרה ואמאי הוא ליכא שחיטה מפורעת שהקנה נשחט במקום אחד והושט במקום אחר. א"ל ר' ירימיה משנתניו בסבין אחד ושני בני אדם כלומר לאו כדסברת מאי למעלה ומאי למטה שאחד שחט את הקנה בסבין למעלה ואחד שחט את הושט למטה בסבין אחד אלא מאי למעלה ומאי למטה ששחטו בסבין אחד עמד אחד למעלה מן הצואר ואחד למטה מן הצואר ושחטו שניהם שחיטה מפורעת: האי אתי למעבד רובא כר כלומר האי ששחט הקנה סומך על חברו ששוחט את הושט אתי למעבד רובא בקנה והאי ששחט את

^[1] נראה דל"ל לעולם דאינה לשחיטה אלא בסוף ואי אמרת וכו'